

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG61T0021

โครงการ: การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

นักวิจัย: อาจารย์บุญรัตน์ บุญศรี; ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุจิตราภรณ์ จุสปาโล

Email: su_palo@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ: 1 ปี (ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561)

โครงการศึกษาการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีวัตถุประสงค์คือ 1.) เพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2.) เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและ 3.) เพื่อเสนอแนะรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โครงการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การสำรวจ สัมภาษณ์เชิงลึก สนทนากลุ่มย่อย การประชุมระดมความเห็นและการทดสอบกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้เกณฑ์ประเมินกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ GSTC 4 ด้าน คือ 1) การจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2) การเพิ่มผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนเจ้าของสถานที่และการลดผลกระทบเชิงลบ 3) การเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน นักท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการลดผลกระทบเชิงลบ และ 4) การเพิ่มผลประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อมและผลกระทบด้านลบ ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมของภาคใต้ตอนล่างทั้งในด้านของโบราณสถาน โบราณวัตถุ กิจกรรมงานประเพณี วิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นมรดกล้ำค่าสามารถพัฒนาให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ โดยผู้วิจัยได้ใช้หลักการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ต่อยอดจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเน้นให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติโดยมีพี่เลี้ยงในการให้ความรู้หรือช่วยสอนได้พัฒนาจากความพร้อมของวิทยาการ และสถานที่ จำนวน 11 ฐานการเรียนรู้และมีโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จำนวน 3 โปรแกรมทั้งแบบไปกลับและค้างคืน ผลจากการทดสอบกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC Criteria) พบว่า รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จะต้องคำนึงถึงความสมดุลทั้ง 3 มิติ คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขของชุมชนท้องถิ่น กล่าวคือ การท่องเที่ยวเป็นที่มาของรายได้ เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตอันดีงาม และเป็นเครื่องมือในการรักษาสีเขียวและสิ่งแวดล้อม โดยผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ นักท่องเที่ยว เจ้าของแหล่งท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ

คำหลัก: การพัฒนารูปแบบกิจกรรม การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กระบวนการมีส่วนร่วม ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

Abstract

Project Code: RDG61T0021

Project Name: The Development of Activities for Sustainable Tourism by Participatory Approach in Songkla Lagoon

Researcher: Boonrad Boonrasame, Assistant Professor Sujitraporn Jusapalo

Email: su_palo@hotmail.com

Duration: 1 year (from 1 December 2017 to 30 November 2018)

The research titled “The Study of The Development of Activities for Sustainable Tourism by Participatory Approach in Songkla Lagoon” has 3 objectives which are 1) to study sustainable tourism activities; 2) to develop sustainable tourism activities; and 3) to propose appropriate activities for sustainable tourism in the Songkhla Lagoon area.

This research applies qualitative research method using group discussion, brainstorming and testing activities. GSTC's criteria was utilized to assess sustainable tourism activities including: 1) sustainable tourism management; 2) increasing economic benefits to the community; and 3) increasing in benefits to the community, tourists, culture, and reduction in negative impact, and 4) increasing in benefits to environment and negative impact reduction. The research revealed that Songkhla Lagoon is a cultural center of the lower south area, in terms of antiquities, archaeological site, traditional activities and southern unique lifestyle. The valuable area can be developed and applied to sustainable tourism activities. The researcher uses the principle of creative tourism as the basis for cultural tourism, but emphasize that tourists can practice by having a mentor in providing knowledge or teaching. The researcher developed the readiness of speakers and locations comprising of 11 learning bases and 3 sustainable tourism programs both in one day-trip and overnight. The result of a sustainable tourism test complies with the Global Sustainable Tourism Criteria (GSTC Criteria). It was found that the suitable sustainable tourism activities in the Songkhla Lagoon must be considered the balance of three dimensions including economic, society and environment under the process of participation of all sectors to bring about the community prosperity. This means that tourism is the source of income. It preserves cultural traditions and good lifestyle. It also protects the environment. People who get benefits from sustainable tourism development are tourists, tourism attraction owners and entrepreneurs.

Keywords: The Development of Activities, Sustainable tourism, Participatory Approach,
The Songkhla Lagoon